

[Hassing-Jørgensen.]

om jeg kunde bevise, at Udlandet lader sig bestemme af andet end militære Hensyn. Hvis jeg har forstaaet det ærede Medlem rigtigt, er jeg virkelig oprigtig forbavset over, at det ærede Medlem kan stille et saadant Spørgsmaal. Hvad skulde det være andet, der blev bestemmende for Stormagternes Optræden, end politiske Hensyn, Hensynet til deres Politik, for hvilken deres Militærvæsen er et Redskab? — det er dog ikke et Formaal i sig selv, men det er det, som det saa let bliver for den militære Tankegang. De Afgørelser, Udlandet træffer, maa jeg rigtignok mene vil altid være truffet ud fra politiske Hensyn, og saa naturligvis under Hensyn til de Styrkeforhold, man mener at kunne underbygge disse Hensyn med.

Det ærede Medlem fremførte den traditionelle Sætning, at for at man skal kunne hævde sin Neutralitet, maa man have Evne dertil, og at denne Evne udtrykkes gennem Forsvarets Omfang. Jeg bestrider det. Vi kan ikke regne med at faa vor Neutralitet opretholdt paa Grund af den Evne, vi i saa Henseende lægger for Dagen. Vi kan ikke lægge nogen Evne dertil for Dagen, vi kan kun markere en Neutralitetsholdning, for saa vidt det skal ske gennem militære Bevægelser, og i øvrigt kan vi opretholde vor Neutralitet ved vor politiske Holdning. Den Mistanke, som det ærede Medlem her mener kunde rejse sig i Udlandet om, at det, at vi ikke foretager en saadan effektiv Beskyttelse ved vort Militærvæsen — en Beskyttelse, som jo dog ikke noget Menneske vil mene, at vi kan gennemføre —, skulde betyde, at der laa en Aftale bagved, finder jeg ikke der er noget som helst Grundlag for. Hvis man derimod udrustede Landet med et naturligt stærkt Militærvæsen, kunde man snarere tænke sig, at der kunde opstaa en Mistanke hos Folk, hvis Tillid vi gerne skulde bevare, en Tvivl om, hvortil dette militære Apparat mon skulde benyttes i givet Fald.

Til det ærede Medlem Hr. Christmas Møller vil jeg sige, at jeg er vel bekendt med, at der under farlige og vanskelige Forhold er givet Ordre til ogsaa militært at markere vor Neutralitet. Jeg er ganske enig deri, disse Ordre maa gives; vort militære Værn maa markere sin Tilstedeværelse, af formelle Grunde ogsaa gøre Vaaben gældende. Men det Militærvæsen, som vi har, og som altsaa nu fik sin sidste Udformning i Lovene af 1937, er efter min Mening det Militærvæsen, som svarer til, hvad vi kan præstere, det er — det var det

Udtryk, som det ærede Medlem Hr. Victor Pürschel brugte — et efter vort Omraade og vore Evner afpasset Forsvar.

Anden Næstformand (Ulrich): Det, ærede Medlem Hr. Victor Pürschel har Ordet for en kort Bemærkning.

Victor Pürschel: Jeg behøver formentlig ikke at gøre andre Tilhørere end det ærede Medlem Hr. Hassing-Jørgensen opmærksom paa, at jeg ikke har sagt noget saa vanvittigt, som at Udlandet alene lader sig bestemme af militære Hensyn. Nej, jeg sagde, at i en militærpolitisk kritisk Situation vilde man vurdere Danmarks militære Stilling ud fra militære Synspunkter. Det er det, jeg har sagt, det er det, der er det afgørende, og det er det, der ikke lader sig benægte. Og man kommer heller ikke uden om det, selv om man er en nok saa behændig Debattør. Det er jo saaledes, at Krigen er Udenrigspolitikken Fortsættelse, som det er sagt; de to Ting hænger meget nøje sammen. Der er i Verdenshistorien en lang Række Beviser derpaa.

Saa siger det ærede Medlem Hr. Hassing-Jørgensen, at han bestrider, at vi har nogen Evne til at lægge vor Neutralitetsvilje for Dagen. Ja, hele Verdenskrigens Forløb er jo et Bevis paa, at vi dengang havde en anden Opfattelse; og at den ogsaa var vurderet paa rette Maade i Udlandet, derpaa kan der jo anføres en Række talende Eksempler, men det skal jeg ikke fortæbe mig i ved denne Lejlighed.

Naar det ærede Medlem vender sig imod, at vi skulde skabe et unaturligt stærkt Militærvæsen her i Landet, saa kan vi være ganske enige; jeg kender i hvert Fald ingen, der gør sig til Talsmand for et unaturligt stærkt Militærvæsen. Men naar det ærede Medlem siger, at en saadan Ordning skulde vække Mistanke til vor Neutralitetsvilje, saa har man Lov til at sige, at den Ordning af 1909, som vi havde under Verdenskrigen, og som blev meget væsentligt forstærket under en radikal Minister, var i hvert Fald ikke saa stærk, at den i Udlandet vakte nogen som helst Mistanke til vor Neutralitetsvilje. Dèr har vi det historiske Bevis for, at en Ordning, der var mere end dobbelt saa stærk som den, vi har i Øjeblikket, ikke har vakt Mistillid i en Situation, der netop var meget kritisk i saa Henseende.

Anden Næstformand (Ulrich): Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har Ordet for en kort Bemærkning.